Giliau po suplautinės kilmės pilko smėlio horizontu tirtas iki 15–25 cm storio juodos durpingos žemės sluoksnis, susiformavęs XIV–XV a. Tiriant jį visame plote pradėjo sparčiai sunktis gruntinis vanduo, todėl tikėtina, kad šis sluoksnis anksčiau buvęs žemiau ežero vandens lygio. Įžemis nepasiektas. **Plote 2** (2,4 m^2 plotas) po velėna fiksuoti tik XX a. II pusėje – XXI a. pradžioje įrengiant inžinerinius statinius ir tinklus sujaukti bei permaišyti sluoksniai su pavieniais XIV–XIX a. radiniais. Įžemis nepasiektas. Atlikus tyrimus nustatyta, kad šioje miesto dalyje esama išlikusių ankstyvų kultūrinio sluoksnio horizontų.

Tyrimų metu rasti ir inventorinti 26 radiniai: XIV–XIX a. buitinės keramikos šukės (1 pav.), XVI a. pabaigos koklio fragmentas, XVIII–XIX a. pypkės dalis bei XIV–XV a. sluoksnyje aptikta varinė plokštelė. Radiniai perduoti TIM.

Karaimų St. 54A

In 2021, 2 areas totalling 9.44 m^2 were excavated at the site of planned household sewer and water lines at and near Karaimų St. 54A in Trakai, revealing a 14th – early 21st-century cultural layer at least 1.8–2 m thick. It was determined that the layer excavated under the surface cultural layer horizon in Area 1 had formed in the 19th century, the deeper horizon in the 14th–15th centuries. Only mixed layers were found in Area 2, sterile soil not being reached. A small collection of finds was assembled: sherds of 14th–19th-century household pottery (Fig. 1), a fragment of a late 16th-century stove tile, part of an 18th–19th-century pipe, and, in the 14th–15th-century layer, a small copper disc.

UKMERGĖ

Monika Žėkaitė

Paupio gatvė 13

2021 m. atlikti žvalgomieji tyrimai Ukmergėje, Paupio g. 13. Sklypas patenka į Ukmergės senamiesčio (UK 17116), Ukmergės senojo miesto vietos (UK 2990) teritoriją. Ištirti du šurfai, iš viso 5,22 m^2 plotas. Tirtas sklypas yra saugomų teritorijų PV pakraštyje, priklauso 41 kvartalui. Tai buvusio kailių fabriko, po II Pasaulinio karo – avalynės fabriko teritorija. Ši miesto dalis pradėta urbanizuoti XX a. pradžioje. Ankstesni tyrimai artimiausiose aplinkoje vykdyti 1991 m. (A. Varnas). Jų metu nustatyta, kad kultūrinis sluoksnis sunaikintas (*LIIR*, f. 1, b. 1809). 1993 (S. Berulis) ir 1998 m. (J. Stankus) tirtas XVII–XVIII a. kultūrinis sluoksnis *(ATL 1989 ir 1999 metais*, 2000, p. 112–114; *LIIR*, f. 1, b. 2234); 2003 m. (R. Jarockis) ištirtas 10,5 m^2 plotas, sluoksniai datuoti XIV–XX a. (*ATL 2003 metais*, 2005, p. 193). 2010 m. (N. Vailionytė) aptiktas kultūrinis sluoksnis, preliminariai datuojamas XVIII–XX a. (*ATL 2010 metais*, 2011, p. 394–396). 2011 m. E. Butėnas ir R. Jarockis ištyrė 148 m^2 plotą. Ankstyviausi sluoksniai datuoti XIV–XV a. (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 444). 2018 m. (D. Balsas) aptikti XVII a. vidurio – XVIII a. I pusės palaidojimai bei XVII–XVIII a. sluoksnis (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 349–352).

Šių tyrimų metu **šurfe 1** archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis nefiksuotas. Įžemis – žvyras su akmenimis – pasiektas 2,3 m gylyje. Iki įžemio fiksuoti XX a. vidurio – XX a. pabaigos sluoksniai su XVIII–XX a. žiestų keramikos indų šukėmis (kai kurios iš jų dengtos

1 pav. Šurfe 2 rastas kapas 1 iš ŠR. M. Žėkaitės nuotr.
Fig. 1. Burial 1 in Test Pit 2, as seen from the NE.

gelsva, ruda glazūra), pavieniais žmonių kaulais. **Šurfe 2** fiksuoti XX a. permaišyti sluoksniai, kuriuose rasta apžiestos bei žiestos keramikos šukių, viena iš jų ornamentuota horizontaliomis linijomis. Pasiekus 85–90 cm gylį, rastas 10–35 cm storio juodos žemės sluoksnis su vos keliomis smulkiomis apžiestomis keramikos šukėmis, priskirtomis XIV–XV a., taip pat sluoksnyje surinkta keletas vienetų gargažių atliekų bei pavienių žmogaus kaulų. Ankstesnių tyrimų metu taip pat fiksuotas iki 60 cm storio XIV–XV a. sluoksnis, priskirtas Ukmergės piliakalnio egzistavimo laikotarpiui (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 444). Gilinantis toliau 1,05 m gylyje (H_{abs} 55,29 m) rasti du kapai. *Kape 1* palaidotas 4 m. ±12 mėn. vaikas, kurio pakaušKaulio vidiniame paviršiuje fiksuota aktyvaus uždegimo požymių (1 pav.). Kapas orientuotas PV–ŠR kryptimi, įkapių neaptikta. Tiriant išpjovą kapui 2 80 cm gylyje, H_{abs} 55,54 m, rastas iki XX a. II pusės įrengtas smulkių akmenų grindinys, užsibaigiantis kelių stambių akmenų eile. *Kapas 2*, kuriame, tikėtina, palaidotas vaikas, rastas po vienu iš konstrukcijos akmenų, kuris su palaidojimu palikti *in situ*. Įžemis šurfe atidengtas 1,4–1,5 m gylyje. V šurfo dalyje fiksuotas šviesiai rudas smėlis – kapų duobės ties V ir ŠV pjūviais. 1,6 m gylyje (H_{abs} 54,74 m) vieno kontūro horizonte rasta medinio karsto (?) likučių (kapas 3) bei užfiksuotos suaugusiojo pėdos, orientuotos PV kryptimi (kapas 4). Šurfe fiksuota anksčiau artimiausioje aplinkoje rastų palaidojimų tąsa, į tiriamą išpjovą (kapas 1) pateko maža dalis kapų 3–4, tad kapai užfiksuoti, uždengti ir palikti jų radimo vietoje. Rastieji kapai be radinių, tad tiksliai nedatuoti. Remiantis šių tyrimų duomenimis bei ankstesniais tyrimais, rastieji palaidojimai galbūt skirtini XVII–XVIII a.

Paupio St. 13

In 2021, a field evaluation (2 test pits totalling 5.22 m^2) was conducted at Paupio St. 13 in Ukmergė. Test Pit 1 contained no archaeologically valuable cultural layers, only mid – late 20th-century disturbed layers. Test Pit 2 yielded, at a depth of 85–90 cm, a 10–35 cm thick, black layer with several sherds of partly thrown pottery, pieces of clinker, and isolated small human bones, at a depth of 1.05 m (H_{abs} 55.29 m), 2 child burials: Burials 1 (Fig. 1) and 2, and at a depth of 1.6 m in the W part of the test pit, another 2 burials. The remains of a wooden coffin (?) were found in the contours of Burial 3 and beside it was found Burial 4, in which an adult foot oriented to the SW was uncovered.